

intervju tjedna

GUSTE SANTINI

**● EKONOMSKI
ANALITIČAR,
O UZROCIMA
EKONOMSKE
KRIZE I
IZGLEDIMA ZA
IZLAZAK IZ NJE,
KAO I O STANJU
POLJOPRIVREDE
U SLAVONIJI I
BARANJI...**

Hrvatska propada još
od rebalansa proračuna
1998. godine!

Raspored u središnjim domaćim ekonomijama, članom Zastupničkog tijela za ekonomski i društveni razvoj i krovni ekološki programi HAZU te autorom i koautorom dvadeset i jedne knjige iz ekonomije, Geografije, Sociologije, medicine po tome što svoje analize iznosi bez zadulja, postali smo pitomci, majore i kraj rođenja, u knjizi je Hrvatska od pet godina.

- Evidentno je jednako sigurno rekao da nas našim razmišljanjima koji nas je dugo na tebihoj stanju na stolu i čitavi ti tjepe. Našim, Hrvatski od 4. listopada 1991. našim razmišljanjima politika koji je oti i vrha obitelji koja kuje, osim što prema apokaliptički muci a naša prema tvoj. Zapravo smo levo te politike, je smislom i osim što a koji bi postojao koji smisla našim našim.

* U čemu je problem s fiksnim telapost?

Radnici da nisu bili sretniji u materijal i ekonomskom pogledu, ali zato su bili sretniji jer su ostvarili stvarnu konkurentnost bez kakvih kompromisa. To je konkretno dokaz stvarne i potpune rane. Sve je to bilo objektivno. Ljudi poput mene, koji su još tada upotrebljavali tu tu, morali su kazniti.

+ Učimo malo u generu krize. Podjesta
naših se to dogodilo 4. listopada 1992.
na zašto smatramo da je rešavanje pro-
blema iz 1990. godine bio "veliki grijeh"
Hrvatske.

Ugledni član, S. Irtopićević 1999., koji je istaknuo statističkim podacima kao je izvoznim automobilima. Na je program bio dodat, ali se morao prevesti u strategiju razvoja, koja uključuje razvoj. Zbog, se razvijaju društvo i ekonomiju. Bilo je taj neki aspekti, ali više kao jedan filar nego kao neki drugi aspekt promijeniti ekonomiju i politiku. Tako smo 1999. prvi put imali veći udio u izvozu, koji je bio 10,5%. Osim toga, imali smo povećanje prometa 1998. godine uvozi PDN, što je bio najpovoljniji rezultat, koji je generirao dodatni proizvodni deficit. Sugerira se izmisliti takve podacima, izvoznici je PDN, koji je bio 10,5%, što je bio najpovoljniji rezultat i povećanje na prvom prilikama svih ekonomija. Tada povećanje prihoda po glavi nije bilo i ostao je u nekoj godini neuspješno u povećanju. Budući da govorimo o ekonomiji, koja je bila u nekoj godini profitabilna na prvom prilikama, Hrvatska nije imala svoje uspjeha izvoznika i povećanja i to je izmislila svojstva izvoznika. Ona je uvela 2007. godine, u Hrvatsku, koja nije imala 2009. godine, koji je bio izmislila.

7 MINISTARSTAVA I 70
OPĆINA JE DOVOLJNO

• Kako izračunati površinu vaše države u kvadrata?

[illegible]

* Šel se staviti da su nam prijatelji potrebne strukturne reforme. Očekile bi trebale biti?

Miroslav FILIPOVIĆ

- Za početak, ne vidim razloga zašto moramo imati dvadeset ministara. Sedam bi ih bilo sasvim dovoljno. Mi nemamo, primjerice, ministra koji bi koordinirao monetarnu i fiskalnu politiku. To bi bio ministar bez portfelja, kojeg bih odmah uveo, čak u statusu potpredsjednika Vlade. Po meni, to je najvažniji čovjek, jer se kod nas ne zna granica između monetarne i fiskalne politike. Također, trebamo napraviti koncept razvoja jer imamo 525 jedinica lokalne uprave i samouprave, a podsjetit ću da je u cijeloj bivšoj Jugoslaviji bilo ukupno 500 općina, od čega 117 u Hrvatskoj. I prije sam tvrdio, a naročito sada, da Hrvatska ne smije imati više od sedamdeset općina, jer svaka mora biti u stanju promišljati svoj razvoj. One koje su male i siromašne to ne mogu.

▼ Tko, prema vašem mišljenju, najviše koči strukturne reforme?

- Cijeli problem restrukturiranja države počinje u Saboru. Tamo se donose zakoni koji kod nas traju godinu-dvije. Malo se provode, malo ne. Naša je zakonodavna djelatnost takva da nemamo profesionalno i dogovorno pripremljene zakone jer su zastupnici nepripremljeni. Uzmite, primjerice, pitanje oporezivanja drugog dohotka, od čega ministar Linić sada odustaje, navodno pod pritiskom HNS-a. Meni je neshvatljivo zašto ne postoji odbor koji će kontinuirano pratiti porezni sustav, ne da ga mijenja, nego da ministar financija u danom trenutku ima gotov materijal i da može reći "idemo u to i to". A mi malo idemo, malo ne idemo. Mislim da bi cijeli saziv Sabora trebao otići na dobar dodiplomski studij o organizaciji

PP

Tvrdim da je
Željko Jovanović
trenutačno
najvažniji
ministar u
Hrvatskoj...

donesena odluka da se jedan posto društvenog proizvoda u svijetu izdvaja za razvoj nerazvijenih zemalja. Imali smo, dakle, ljude koji su nešto značili. Hoću reći da se trebamo okrenuti i sagledati istinu. Problem rješava beskompromisna spoznaja. Vlada mora beskompromisno sagledati stanje u društvu i onda izabrati pravi put. Dok se ne pogledamo u zrcalo, nema sreće.

▼ Koliko je, u tom smislu, odgovorno Ministarstvo znanosti i obrazovanja, koje, kako vidimo, danas nema novaca ni za "cipelarinu" učiteljima?

- Tvrdim da je Željko Jovanović trenutačno najvažniji ministar u Hrvatskoj. On bi trebao svu tu znanost, kakva je da je, platiti da radi i angažira to znanje u poduzećima koja imamo. Ovakvo ispađa da se kod nas znao ljudi bave iz hobija, da ovdje jedino raspravljaju o tome koliko su pametni, a da uspiju tek kada odu van. Pa zašto ne bi uspjeli ovdje? Nemoguće je da tek vani postaju uspješni. Stoga nemam nikakvih dvojbi da u uvjetima krize Ministarstvu znanosti i obrazovanja treba udvostručiti budžet.

"NEPOTREBNI" OSIJEK I OPUSTOŠENA SLAVONIJA

▼ Zašto nismo sačuvali nacionalnu proizvodnju?

- Otkako smo je pustili da ode. Uzmite za primjer Osijek, koji je bio središte manufakture na ovom prostoru, a sada je – ne možete me krivo shvatiti – postao nepotreban grad. Jedino što je dobio u posljednje vrijeme je da je podijelio Nadbiskupiju s Đakovom. Je li to dosta? Pa, recimo, taj rukavac Dunava u Hrvatskoj, kakav je to resurs! Dovoljan da Vukovar bude grad-dijamant, a ne ovo što se sada tamo zbiva. Slavoniju smo, dakle, destruirali. Pa nas su poljoprivreda u Slavoniji i brodogradnja mogli hraniti.

▼ Spomenuli ste poljoprivredu. Je li ona i dalje naša najveća šansa?

- Poljoprivreda je takva tragedija da bi zbog nje trebalo otići na Kamenita vrata i svijeću zapaliti. Mi smo cijelo vrijeme pričali da za poljoprivredu dajemo velike subvencije. No kvaka je u tome što su određene političke stranke koje u tim ruralnim područjima imaju svoje glasačko tijelo lobarale da ti krajevi dobiju nekakva sredstva, ali da to ne bude potpora razvoju. Pa su Pero i Štefica, koji imaju dvije kravice, dobivali subvencije za mlijeko iako se znalo da njihove kravice nisu nikakva proizvodnja. No tih je dvoje starih ljudi bilo sretno što dobiva bar nešto od poticaja i zato je glasovalo za stranke koje su im to dale, računajući da će isto dobiti i sutra ako one i dalje budu na vlasti. Stvari treba nazvati pravim imenom i reći da to nisu bile subvencije, već - politički porezi. Sada su ti seljaci u neobranom grožđu, jer, otkako smo u EU, vrijede nova pravila, za koja se nismo pripremili. A trebali smo raditi na rajonizaciji i komasaciji zemljišta kako bismo napravili prave ekonomske jedinice.

▼ Kako tumačite to što Vlada i nakon dvije godine nije pokrenula gospodarstvo, dok se ministar financija stalno poziva na "ko-

UREĐENI I ULJUĐENI Trebamo nam jedna velika izvozna tvrtka

Ima li izlaza iz ove krize? Gdje ga vidite?

● - Pa jasno da ima! Mi smo zemlja s četiri milijuna stanovnika i predivnim različitostima. Pogledajte samo posebnosti Slavonije, za koju mislim da je od osamostaljenja Hrvatske najveća žrtva. Uka je ekološki dijamant. A mi se, jednostavno, ne snalazimo u tim uvjetima, u kojima bi racionalni čovjek najprije popisao resurse koje ima i definirao koji od njih nude najveću komparativnu prednost. Oni bi tada bili predmet gospodarske aktivnosti. I tu je priča gotova. Hrvatskoj ne trebaju tisuće tvrtki, nego jedna velika i ozbiljna, orijentirana k izvozu. A mi? Imali smo Plivu i, umjesto da smo od nje napravili veliki brend, mi smo popapali novce od Sumameda, a nju pretvorili u trivijalnu generičku industriju. Slično je i s Inom, koja je trebala biti srednjoeuropski lider. Dakle, odgovor na pitanje ima li izlaza iz krize glasi: apsolutno ima! Tih 45 milijardi eura duga neće biti problem ako Hrvatska počne tražiti svoj subjektivitet. Ali ako u bilo kojem smislu budemo nečija izvedenica, onda ćemo biti sve nerazvijeniji. Iz krize ćemo moći izaći samo ako budemo uređeni i uljuđeni. Ako toga nema, onda je pitanje što je uopće država.

državne uprave.

▼ Imamo li uopće dovoljno dobrog kadra koji bi proveo reforme i izvukao nas iz krize?

- Ne vidim rješenja ni u okviru HDZ-a ni u okviru SDP-a, a ni onih stranaka koje su u

PP